

Belge 3

Gizli

III " Türkiye Komünist Partisi Çağrısı
Türk Halkına!

Yeni bir dünya Savaşı tüm dünyaya ve aynı zamanda ülkemizi de tehdit ediyor. Bu savaş, eğer mani olunmazsa, can ve mal kaybı bakımından Birinci Dünya Harbindeki dehşeti çok fazla geride bırakacaktır. Bu savaş, çok büyük kayıplar sonucu elde edilen Türkiye'nin bağımsızlığını da büyük ölçüde tehlikeye sokacaktır. Bu harbe hiçbir ülke uzun süre tarafsızlığını koruyamaz. Türkiye'nin coğrafi ve stratejik konumu öyle ki, böylesi bir savaşta onun tarafsızlığından söz bile edilemez.

Bu savaş kim istiyor? Bunu kim ısrarla kışkırtıyor? Kana susmuş faşist devletler. Bunlar kendi halklarını zincire vurmuşlar, şimdi de başka ülkeleri istila etmek ve onların halklarını köleleştirip sömürmek için can atıyorlar. Bu devletlerin başında Hitler faşizmi bulunuyor. Yeni harbin başkışkırtıcısı odur. O, Birinci Dünya Savaşında

yenik düşmüş birkaç devleti kendi as-
keri planları etrafında toplamıştır. O,
Habesistan'ı boğazlayan ve şimdi de
Türkiye Cumhuriyeti'nden ve Akdeniz
kıyılarından toprak parçaları kopar-
ma hürsünü tatmin etmek için uygun
zaman kollayan İtalyan faşizmiyle
birlik anlaşması yaptı. Hitler faşiz-
mi, ajanlarını, bizimki de içinde, he-
men hemen bütün devletlere gönde-
riyor. Bu ajanlar, ekonomik ve po-
litik çıkarları için her türlü vatan
ihanetine hazır olan gerici güçlerle
bağlar kuruyorlar.

harp sonucu

Bütün dünyada emekçi halk sa-
vaş istemiyor. O, barışı korumak istiyor.
Barışın korunmasında en fazla çıkarı
olan küçük halklardır. Çünkü onlar
biliyorlar ki, faşist emperyalistlerin
saldırısına kurban olan ülke bağımsızlığına
yitiriyor. Hitler faşizmiyle İtal-
yan faşizminin ^{solusturduğu} birlik ^{tarafından} tehdit edi-
len kimi büyük kapitalist devletler
de, bugünkü durumda savaş istemiyorlar.
Fakat, kışkırtılan harbe en fazla karşı
çıkan büyük halk devleti, işçi ve köylü-
lere yönetilen Sovyetler Birliği. O,
barışı korumak için elindeki tüm ola-
nakları kullanıyor.

Dünya gittikçe daha belirgin bir
şekilde iki kısma bölünüyor: Biz yanda

yaşamı yokedici, değerleri yıkıcı savaş güçleri, öte yanda barışı korumağa çalışan güçler.

Türk halkının temel çıkarı, Türkiye'nin barış güçleri tarafında yer almasına istiyordur.

Biz, Türk Komünistleri, tüm gücümüzle ve tam bir özverlilikle barışı ve ülkemizin bağımsızlığını korumak için mücadele edeceğiz. Biz ülkemizde faşizme ve harbe karşı halk hareketinin gelişip güçlenmesi için yerli ilerici ve demokratik öğelerin bütün girişimlerini omuzlayacağız. Biz, aynı şekilde, Halk Partisi'nin aldığı tüm önlemleri destekliyeceğiz, yeter ki bunlar Türkiye'nin Barışı Savunma Cephesindeki sıralarda yer almasına ve harp kundakalarına karşı gelmek için ülkemizin Balkan devletleriyle daha sıkı ilişkiler kurmasına yönelik olsun. Harpçilerin projelerini suya düşürecek ve Türkiye'nin, Barış Cephesindeki yerine daha sıkı bağlanmasına yardımcı olacak ve halkımızın sınammış dostu SSCB'yle bağlarımızı güçlendirici nitelik ^{taahhüt} Kemalist hükümetin tüm çalışmalarına da ~~tamamen~~ aynı şekilde destek vereceğiz. Herhangi bir emperyalist saldırı karşısında biz Türk Komünistleri,

ülkemizin savunmasını güçlendirmek için gereken herşeyi yapacağız ve Türkiye'nin bağımsızlığını her hal ve şart altında savunacağız. 1919-1923 yıllarında şanlı ulusal devrimde, halkımızın yabancı ulusal saldırganlara ve derebeyler ile tüyük ticaret burjuvazisi egemenliğinin temsilcisi Sultanın ortacağ rejimine karşı yaptığı ısrarlı savaşlarda dokülenen kan bahtasına elde edilmiştir ülkemizin bağımsızlığı. Halkımız, kemalist hükümetin dış politikasında beliren sallantılardan, askeri ve sivil yönetimde ve Halk Partisi'nin kimi çevrelerinde SSCB ile bundan sonraki işbirliğinin devamına karşı gözlenen emel ve isteklerden ciddi rahatsızlık duyuyor. SSCB ile işbirliğine karşı çevrilen her entrika, aynı zamanda ülkemize karşı, Türk halkının çıkarlarına karşı davranıştır. Barışı amaçlayan devletler cephesinden, özellikle de, kolektif güvenliği ve barışı sürekli ve aktif olarak savunan Sovyetler Birliği'nden ayrılmak ve uzaklaşmaktan daha tehlikeli bir şey düşünülemez.

Türkiye'nin bağımsızlığı her çeşit tehlikeye karşı savunulmalı ve korunmalıdır. Montrö Konferansında elde edilen başarı ve boğazların tahkim

edilmesi Türkiye'nin bağımsızlığına sağlama yolunda atılması ciddi bir adımdır. Fakat bundan Türkiye'nin emperyasit saldırıya karşı sağlama aldığı sonucu çıkararak tehlikeli bir yanıt olur.

Ülkemizin savunmasına ve onun bağımsızlığının korunmasına Türk halkının geniş kitlelerinin elbirliğiyle, coşkuyla, özveriyle, bilinçli ve aktif olarak katılması, 1918-1923 yıllarındaki kurtuluş savaşlarındakinden daha büyük ölçüde çözücü önem taşırdı. Fakat bu gücün gelişip güçlenerek etkinlik göstermesi, ancak Türk halkının, demokratik hak ve özgürlükleri kullanarak, devlet yaşamına olabildiğince geniş ölçüde katılmasıyla olanaklıdır.

Ne var ki, Türk halkı açısından, barışı ve bağımsızlığı tehlikeye sokanlar, ülkede eylem gösteren karavak güçlerdir. Bunlar, dış düşmanla, savaş kurdakulara faşistlerle birlikte, Türk halkına karşı komplolar kurmaktadır. Hitler faşizminin ajanları Türkiye'de civit atıyorlar. Bunlar yapay propagandalarıyla, satırdıkları gazeteleriyle, verdikleri rüşvetlerle ülkemizi Almanya'nın ekonomik ve politik rydusuna dönüştürüyorlar.

Bilindiği gibi, Almanya'da Hitler faşizmi egemendir ve bu rejim Türkiye'yi kendi askeri serüvenlerine çekmektedir. Halkımızın belleğinde 1914-1918 Dünya Savaşı sırasında ikinci Alman emperyalistlerinin ülkemizi mahkûm ettiği ulusal esarete ilişkin hatıralar henüz çok canlıdır. Bu unutulmaz acı günlerin anıları, ülkemizdeki karanlık güçlere, Hitler faşizminin maceracı niyetleri hesabına, ulusal ihanet cinayeti işleme-
lerine izin vermiyecektir.

Kimlerdir bu karanlık güçler? Bunlar şanlı ulusal devrime karşı gelen ve Cumhuriyette ilerici, uygar reformların gerçekleştirilmesini sabote eden en gerici güçlerdir. Açıkcası bunlar; her şeyden önce, az topraklı köylülerle, topraksız köylülerin son damla kanına emen büyük toprak ağalardır; bunlar, cumhuriyet reformlarınınca halk kitlelerini aygınlayarak soyuna olanakları kısıtlanmış olan hocalar ve şeyhlerdir. Bunlar, yabancı sermaye ile birleşip kaynaşmış → dar bir burjuva kesimdir. Burada, özel bir endişe yaratan olgu da, Hitler ajanlarının ülkemizdeki sıkı ve sistemli çalışmalarıdır. Bunlar, Hitlerin propagandasını yapmak için iktidar partisine ustaca

Sızma çabasımdalar. Hitler ajanları, bu arada faşist Almanya'dan ithal edilen profesörler ve uzmanlar, aydın geneliği, özellikle de Almanya ile İtalya'da okumuş geneliği korkunç derecede etkilemektedirler.

Bu Karanlık Gerici güçler, barış ve cumhuriyet rejimimiz için büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Bunlar baltalayıcı eylemleriyle ülkemizin güvenliğini tehdit ediyorlar ve de ulusal bağımsızlığımızın savunulmasını zayıflatıyorlar. Bu gün Hitler faşizmiyle bağlı ajanları, aynı zamanda faşist Alman profesörlerini ve uzmanlarını devlet dairelerinden, askersel sanayiden ve öğretim kadrolarından vakit geçirmeden uzaklaştırmak ertelenmez bir zorunluk olmuştur. Bu tür elemanların caniyane hareketlerine karşı etkin önlemler alınması için iktidara kararlı biçimde baskılar yapılmalıdır.

Barış için ve ulusal bağımsızlık için mücadele, dışta faşist saldırılara, ülke içinde de gericilik ve faşizm tehlikesine karşı direngen etkinlik göstermektedir.

Türkiye'nin ulusal bağımsızlığının savunulması, ülke ekonomisinin bağımsızlığının güçlendirilmesini, sanayi ve tarım geliştirmedeki teşvik politikalarının

daha uzatılı ve daha ardıcıl olarak uygulanmasını istemektedir. Bundan doğan kaçınılmaz sonucu göre, maliye ve hazine külfetleri (örneğin, yabancı sermayenin ayrıcalıklı işletmelerinin satın alınması vb. ^{önlemleri} ile bağlı) az gelirli halk tabakalarına değil, —→ en başta zenginlerin omuzuna yükletilmelidir. Bu, özellikle Hitler Almanyası sermayesinin Türkiye'ye yeniden yerleşme çabalarına ve bizim ekonomik yapımıza çöreklenme girişimlerine karşı koyunak için uyanıklığa zorunlu görüyor. Kapitalist dünyada tam bir düzensizlik egemenken, kendi devasa ekonomisini hızla geliştiren denenmiş büyük dostumuz Sovyetler Birliği'nin —→ ülkemize yaptığı ödünsüz ve karşılıksız teknik ve mali yardımların etkinliği Kayseri ile Nazilli örneklerince doğrulanmıştır. Sanayemizin bağımsızlığını güçlendirmek için izlenecek çizgi işte budur.

Ulusal sanayiinin geliştirilip yetkinleştirilmesi ve iç sürüm pazarının genişletilmesi sorunları karşısında insanı isyan ettiren çelişkiler tarım ekonomisinin geriliğinde yatmaktadır. Bu geri kalmışlık da feodal üretim ilişkilerden kalıntıların varlığıyla

açıklanmaktadır. Daha açık bir deyişle; köylü kitlelerimin boyunduruk altında bulunmuşlarıyla, yoksullaştırılmış olmalarıyla ve bu kitlelerin tefeci sermaye tarafında soyulmasıyla aydınlatılıyor.

Böylesi bir duruma kesin yasal önlemlerle son verilmelidir. Şimdi halkımızın ve ülkemizin yüce yüce ulusal çıkarları, ekonomimizin bütünüyle gelişmesi için sağlam ve geniş bir temel yaratılmasını, köle gibi yaşayan ve fakirliğe mahkûm edilmiş köylünün, özgür, hali vakti yerinde olan yurttaş durumuna getirilmesini, çağdaş Türkiye'nin ve onun özgürlüğünün düşmanı olan gerici büyük toprak beyliğinin tasviye edilmesini istemektedir.

İleride halkımızın ve cumhuriyetimizin gelişmesi, özellikle de bağımsızlığımızın savunulması zorunluğuna, emekçi halkın bütün bütün tabakalarının vatane bir Ana olarak kabul etmelerini ve hiçbir tabakanın onu Üvey-Ana olarak algılamamasına gerektiriyor. Şehir ve köy emekçilerinin maddi çıkarlarına, onların maddi yaşam düzeylerinin yükseltilmesine şimdiye dek olduğundan daha çok özen gösterilmesi gereklidir. Okuyup yazması olmayan kimse kalmamalıdır. Ulusal devrim sayesinde Türkiye'ye gizmiş olan

çağdaş kültürü ve bilimi geniş halk kitlelerinin erişebileceği ve anlayabileceği hale getirmeliyiz. Sanlı ulusal devrimin tarihsel görevi, yüzyıllar boyunca köleleştirilen ve bu yüzden gerikalmış bulunan Türk halkına en çok gelişmiş uluslar düzeyine çıkarmak ve ulusal devrimi, sürekli gelişme sayesinde, sözün tam anlamıyla, ulusal demokratik devrime yükseltmektir.

Hem hükümetin, hem Halk Partisi'nin kendileri, işçilerin korunması için yasama yoluyla alınması gereken önlemlerin zorunluluğunu defalarca vurguladılar. Yakında kabul edilen İş Kanununda emeğin korunmasına ilişkin tedbirlerde yetersizlikler az değil. Bu kanun hemen uygulanmalı ve genişletilmelidir. 8 saatlik iş günü, kanunla titizlikle riayet edilerek uygulanmalı ve bütün grup ve kesimlere de yaygınlaştırılmalıdır. Sosyal Sigorta sistemi kurulmalı ve bu işsizlere yardımcı da içermelidir. Her şeyden önce de grev yasası kaldırılmalıdır. İşçilere ücretlerini yükseltmek, genellikle durumlarını iyileştirmek ve bu amaçla sendikalarda özgürce teşkilatlanmak için mücadele etme olanağı verilmelidir.

(X) Özgür halka, tüm yaşamsal sorunlarda aktif tutum alan ergin, reşit halk gibi davranmalıdır.

Aşar (ondalık)'ın ilga edilmesi (ortadan kaldırılması) köy emekçileri için büyük bir nimetti. Ne ki bu, köy emekçilerinin ağır ve yoksul durumlarında esaslı bir iyileşme sağlamak için hiç de yeterli değildi. Bundan başka da, tarımsal bunalımla ilgili alınan önlemlerin de yoksul köylülere fazla bir yardımı olmadı. Birçok ilde, özellikle doğu illerinde yarı feodal sömürü yöntemleri, günümüzde köylüleri, emeklerinin ürünlerinden mahrum etme olmalarını hâlâ veriyor. Birçok kez hükümetin vaadettiği Tarım Reformu'nun gerçekleştirilmesi zamanı çoktan gelmişti. Köylülere yeter ölçüde toprak verilmeli, ayrıca da, kredi ile tarım araçları ve iş hayvanları sağlanmalı, onlar, kooperatiflerin ve Ziraat Bankasının ucuz kredilerinden yararlanabilmelidir. Köylüler yabancı satınalma şirketlerinin sömürüsünden korunmalıdır. Tefecilerin vergi borçları kaldırılmalı, vergiler ise hafifletilmelidir.

Türk halkının en önemli yaşamsal çıkarları, ulusal azınlıkların (Kürtler ile Lazların) özel istek ve gereksinimlerinin enine boyuna gözönünde bulundurulmasını ister. Emperyalizmin ajanları, bu halkların memnuniyetsiz-

liğinden yararlanıyor ve Kürtlerin ayrıcalıklı sınıflarıyla birlikte, onları Türkiye'den ayırmaya yararına hareket ediyorlar ve Türk karıştı ayaklanmalar kışkırtıyorlar. İkiircim-liksiz yapılacak toprak reformu^{bu}, Türkiye Cumhuriyetini parçalayıp zayıflatma hesaplarına en etkin katkıyı indirecektir. Azınlıklara ana dillerini kullama hakkı verilirse, onlar, kültürel alışkanlıklarını gerçekleştirebilirlerse, onlara serbest hareket olanağı, yer değiştirme özgürlüğü sağlanırsa, o zaman onlar cumhuriyetin sadık vatandaşları olacaklardır.

Sayısız sahibolduğu büyüklüğüyle, halkımızın yaşamında oynadığı çok önemli rolüyle şehir nüfusunun orta katmanları hızla korunmaya muhtaçlardır. Zanaatçılara ve küçük tüccarlara, vergilerini düşürerek, vergi borçlarını kaldırarak, bankalara ve tefecilere olan borçlarıyla ilgili moratoryum ilân ederek, mal varlıklarına haciz konmasını yasaklayarak ve ucuz kredi vererek yardım edilmelidir. Özel ve devlet memurları ile öğretmenlere, maddi durumlarını iyileştirmekten başka, ci-katlarını savunmaları için, milletimizin düşünsel ve siyasal yaşamına daha canlı katılmaları için daha geniş

olanaklar verilmelidir. Ayrıca başka ülkelerin ilerici aydınlarıyla bağlar kurmalarına, halkımızın bağımsızlığı açısından önemli olan, faşizmin devlet aleyhtarı entrikalarına karşı mücadeleyi genişletip şiddetlendirmelerine uygun ortam yaratılmalıdır.

Gençliğe her bakımdan özel bir ilgi gösterilmelidir. Gençlik hareketinin önüne engeller çıkarmak olmaz. İşçi-köylü gençlik, ~~sömürüden~~ yasal düzenlemelerle sömürüden korunma ihtiyacında olduğu gibi mesleki eğitiminde de tesvike gereksimi vardır. Orta tabakalardan gençlerin, özellikle üniversitelilerin öğrenim süresince geçimleri sağlanmalıdır. Üniversiteler, devlet hesabına asla faşist ülkelere gönderilmemelidir.

Biz komünistler, halkımızın yazgısı açısından çözücü karakter taşıyan en önemli, en canalıcı sorunlar üstüne görüş ve kanımıza açıkladık. ~~Biz~~ Bildiriyoruz ki, bizim çıkış noktamız, ~~bir de~~ localarımız Marks, Engels, Lenin, Stalin öğretisi ile Uluslararası Komünist Hareketi'nin bütün kurtaresi ülkeleridir. Bunların uzak amaçları ise önce Sosyalizmi, sonra da Komünizmi kurmaktır. Bunlar bizim de amaçlarımız. Ama şimdi ülkemiz

deki sorun sosyalizm değil, sorun, savaş ve faşizme karşı mücadele, barış ve ulusal bağımsızlık için mücadele, ülkemizin ilerici ve demokratik gelişmesi için, halkımızın maddi durumunun iyileştirilmesi için mücadeledir.

Biz, Türk komünistleri, bildiriyoruz ki, bizim devletimiz, özgür Türk Cumhuriyetidir. O, tüm yurttaşların söz özgürlüğünden yararlandığı, basının özgür olduğu, toplantıların serbestçe yapıldığı, birlik ve koalisyonların engelsiz kurulduğu demokratik cumhuriyet^{doğru} ilerlemelidir. Bizler, ülkemizin bağımsızlığının koruma amacıyla halkımızın tükenmez canlı ve zinde güçlerini harekete getirmek için, ekonomice, düşünce ve kültürece gelişen, mutlu ve aydınlık bir Türkiye yaratmak için izlenecek en iyi yolun bu olduğuna inen bir biçimde inanmaktayız.

Biz, Türk komünistleri, bütün Türk halkı önünde açıkça ve dürüstçe söylüyoruz ki, önceki politikamızda bizler bir hayli hata yaptık, bu, halk kitleleriyle ilişki → kurmamızı güçleştirdi. Bu çağın bütün içeriği gösteriyor ki, bizler, bu hataları düzeltmeği ve politikamızı değiştirmeyi kararlaştırmışız. Bu karar, bizim bütün gücümüzü, tüm onurlu Türklerin

ortak davasının zaferi için koşulsuz
verme yolundaki sarsılmaz irademi-
mizin bir ürünüdür.

Biz ülkemizin bütün ilericilerine ve demok-
ratlarına el uzatıyoruz. Halk kitlelerimiz
çıkarlarını savunmada, ulusal bağımsız-
lığı savunmada, özgür ulusal Türki-
ye'yi savunmada biz, onlarla birlikte,
onlarla el- ele eyleme hazırız.

Bütün dünya, omumla birlikte
ülkemiz de, büyük bir tehlikeye doğ-
ru gidiyor. Cesaret noksanlığı nedir
bilmeyen, halkına bağlı, özveri
sahibi biz Türk Komünistleri, Tür-
kiye'nin bağımsızlığı ve özgürlüğü
için savaşanların ön sıralarında
olacağız." x)

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
(Komünist Enternasyo-
nalının seksiyonu).

№ 32, 15. II. 1937

Not: Bu çağrı, 6 ay önce kaleme
alınmış olan aşağıdaki çağrının iş-
lenmiş, geliştirilmiş ve netleştirilmiş
biçimidir.

x) R Tse HJ DNI: F. 495, op. 20, d. 550,
ss. 28-34